

A hónap eseményei
az EU belügyi együttműködése terén
(április)

ÁPRILISBAN LUXEMBURGBAN KERÜLT SOR A BEL- ÉS IGAZSÁGÜGYI TANÁCS SORON KÖVETKEZŐ ÜLÉSÉRE. A tanácsülés belügyi napjának ismét sűrű napirendje volt, kiemelt jelentőségű témák, hosszú ideje húzódó kérdések kapcsán zajlott miniszteri szintű vita, illetve a vita nélkül elfogadott napirendi pontok között is szerepeltek jelentős dossziék.

Április 19-i plenáris ülésén az Európai Parlament 409 igen, 226 nem és 33 tartózkodás mellett megszavazta az Európai Unió–Egyesült Államok PNR-megállapodást, így már csak az kellett, hogy a tanács elfogadja a megkötésről szóló tanácsi határozatot, amely április 26-án a belügyminiszterek ülésén a vita nélküli napirendi pontok között szerepelt. Ezzel sor kerülhet egy az e megállapodás kapcsán két, egyébként pedig több mint tíz éve tartó politikai csatározás lezárására, legalábbis az első felülvizsgálatig mindenképpen. A tanácsülés ebédjén az amerikai tárgyalódelegációt vezető belbiztonsági minisztériumi államtitkár, *Jane Holl Lute* köszönetet mondott az uniós belügyminisztereknek. Emellett az elnökség kemény munkája nyomán a tanácsülés általános megközelítést fogadott el az EU PNR-irányelv-tervezet vonatkozásában. Továbbra is politikailag érzékeny és igen vitatott kérdés azonban a hatály unión belüli járatokra való kiterjesztése és az adatmegőrzési határidő hossza, a tervezet azonban általánosságban alkalmas arra, hogy megkezdődhessen a konzultáció az Európai Parlamenttel.

A tanács a nemzetközi vonatkozású sporteseményekkel, különösen a labdarúgó-mérkőzésekkel kapcsolatos védelem és biztonság maximálását célzó további intézkedésekről szóló 2011–2013. évi uniós munkaprogram elfogadásáról szóló 2010. decemberi következtetéseiben a munkaprogram végrehajtása érdekében éves cselekvési terv készítését és a tanács általi elfogadását írta elő. A tanács által április 26-án elfogadott 2012-es cselekvési terv természetesen a nyári Európa-bajnokság kapcsán elvégzendő utolsó simításokra is utal, emellett előírja, hogy a rendészeti munkacsoporton belül alcsoporként működő futballszakértői csoport továbbra is folytassa a munkáját. Utóbbi vonatkozásban annak a lehetőségét is felveti, hogy a szakértők egy-egy sürgető probléma esetén eseti jelleggel találkozzanak, és dolgozzanak ki konkrét, hatékony

megoldási javaslatokat. A dokumentumból az is kiviláglik, hogy a futballszakértői hálózat fenntartása is egyre jelentősebb pénzügyi teher a tagállamoknak, pedig létfontosságú, hogy minden tagállam részt vegyen a munkában, illetve az is, hogy szükség szerint, illetve a lehetőségekhez mérten harmadik országok kormányzati és rendészeti szinten is részt vegyenek ebben a tevékenységben. A cselekvési terv a középpontba helyezi a partnerekkel való hatékonyabb együttműködés szükségességét is, értve ezen a tagállami ügynökségek, a nemzeti, nemzetközi, illetve helyi együttműködés kontextusát is. A konzisztencia és kontinuitás az uniós ügynökségek és intézmények vonatkozásában is fejlesztendő.

A belügyminiszterek következtetéseket fogadtak el a radikalizáció elleni küzdelem témakörében. A radikalizáció megelőzése és kezelése egyre nagyobb hangsúlyt kap az uniós együttműködésben, tekintettel arra a felismerésre, hogy a terrorizmus hatékony megelőzése érdekében ezen a területen jelentős előrelépésre van szükség. A következtetések leszögezik, hogy a terrorizmus elleni küzdelem és az erőszakos radikalizálódás megakadályozása az egyes tagállamok saját felelőssége, mindamellett vitathatatlan, hogy az unió segítséget nyújthat az ismeretek, a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjével kapcsolatos kiegészítő keret létrehozásához. Ennek első lépéseire már sor került. A nemzeti, regionális és helyi hatóságok, illetve a nem kormányzati szervezetek közötti együttműködés, valamint közös erőfeszítések jelentősége a terrorizmus elleni küzdelem, az erőszakos szélsőségesség és a radikalizálódás, valamint a társadalmi kohézió és befogadás területén kiemelt. Erre tekintettel a tagállamok vonatkozásában megfogalmazott követelmények is a kooperációra fókuszálnak, egyebek között arra kéri fel őket, hogy dolgozzanak ki olyan módszereket, amelyek célja, hogy segítsék a radikalizálódott csoportok tagjait abban, hogy az ilyen csoportokból kiváljanak, adott esetben folyamodjanak célzott beavatkozásokhoz, például párbeszédhez vagy közvetlen kapcsolatfelvételhez, hogy hatékony segítséget nyújthassanak a csoportból kiváláshoz. Külön figyelmet szentel a börtönöknek, mint olyan helynek, ahol a radikális nézetek könnyen terjedhetnek. A következtetések egyrészt a radikalizálódással kapcsolatos ismeretek terjesztését célzó hálózatban való részvételre ösztönző tevékenységet várnak a bizottságtól, illetve azt, hogy az unió külkapcsolataiban is juttassa érvényre a deradikalizáció fontosságát.

A migrációs nyomásra adható koherens uniós válasz érdekében a tanács egy ütemtervet hagyott jóvá, és megvitatták a migráció globális megközelítéséről szóló konklúziókat, amelyet az általános ügyek tanácsa fogad el má-

EURÓPAI UNIÓ

jusban, emellett a török visszafogadási megállapodás kapcsán politikai vitát folytattak a török vízumliberalizációs folyamat jövőjéről.

Az igazságügy-miniszterek ülésén az Európai Bizottság értékelt az Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszer (ECRIS) bevezetésével kapcsolatos helyzetet, mivel a vonatkozó tanácsi határozat átültetésének határideje április 7-én lejárt. Az ECRIS bevezetése jogi próbatételek mellett jelentős technikai próbát is jelent. A bizottság információi szerint sajnos csak tizenöt tagállam készült fel az információcserére, a többieket a bizottság továbbra is ösztönzi arra, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy a rendszer minden tagállamban működőképpé váljon.

Szintén az igazságügyi napon lezajló fontos fejlemény volt a büntetőeljárás garanciák harmonizációja következő lépcsőjének elfogadása a tájékoztatáshoz való jogról. A tanács azonban nyilatkozatot is fűzött az irányelv hatályához, e szerint a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló irányelv rendelkezései nem teremtenek feltétlenül precedenst a büntetőeljárásban a gyanúsítottak vagy vádlottak eljárási jogainak megerősítését célzó ütemterv elemét alkotó egyéb intézkedésjavaslatokkal kapcsolatos tárgyalások vonatkozásában. Megjegyzi azonban azt is, hogy ennek ellenére célszerű lenne megerősíteni az ütemtervben foglalt többi intézkedéssel való általános összhangot.

MAGYARORSZÁG RÉSZÉRŐL A KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM AKTÍV MEGFIGYELŐKÉNT VESZ RÉSZT A 2010 DECEMBERÉBEN INDULÓ HÁROMÉVES ÜGYNEVEZETT E-CODEX (internetes adatcserén alapuló e-igazságügyi kommunikáció) PROJEKTBEN, amelynek célja a határokon átnyúló igazságügyi együttműködés elősegítése. A projekt tizennégy tagállam és Törökország részvételével indult és a kezdetektől részt vesznek benne az európai közjegyzőket és ügyvédek képviselő szervezetek, az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa (Council of Bars and Law Societies of Europe; CCBE) és az Európa Unió Közjegyzőségeinek Tanácsa (Conseil des Notariats de l'Union Européenne; CNUE).

A cél az e-justice portálon kitöltött, elektronikusan a megfelelő helyre továbbított nyomtatványokkal történő eljárás, kommunikáció. A folyamatok automatizálttá válnak, és az együttműködés igénybevevőjének nem kell minden egyes további lépést saját magának kezdeményeznie, illetve figyelemmel kísérnie.

A bizottsággal egyetértésben kísérleti projektként kiválasztottak néhány olyan eljárást, amelyek 2013 végétől néhány, a kísérleti projektekben részt ve-

EURÓPAI UNIÓ

vő tagállam viszonylatában elektronikusan lebonyolíthatóvá válnak. A polgári igazságügyi együttműködés területén a kísérleti projektek a kis értékű követelések európai eljárása és az európai fizetési meghagyásos eljárás, a büntetőügyekben történő igazságügyi együttműködés területén pedig az európai elfogatóparancs és a hatóságok közötti biztonságos kommunikáció (esetlegesen a pénzügyi büntetések határon átnyúló végrehajtása) vonatkozásában valósulnak meg. A kísérleti fázis az eddigi előkészítő munka után nyár elején kezdődik.

Idővel az eljárások köre fokozatosan bővízhet, a projekt által kidolgozott építőelemek ugyanis más eljárásokban is alkalmazhatók.

Összeállította: Szabó Adrienn